

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu și Banca Europeană de Investiții privind stabilirea unui nou cadru de parteneriat cu țările terțe bazat pe Agenda Europeană privind Migrația

COM(2016)385

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160 - 185 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 4c-19/1149 adoptată de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 4 octombrie 2016, Camera Deputaților:

1. Observă că, în comunicarea examinată, Comisia Europeană formalizează prioritatea pe care Uniunea Europeană o acordă gestionării migrației, în relația cu statele terțe, de origine sau de tranzit, rezultând în luarea unor măsuri de încurajare, dar și de descurajare, a tuturor instrumentelor de politică externă, cum sunt politica europeană de vecinătate, asistența pentru dezvoltare, comerțul, mobilitatea, energia, securitatea.

2. Consideră că este important să se aplice măsurile care vizează dimensiunea externă a migrației, respectiv consolidarea și eficientizarea cooperării cu țările de origine și de tranzit, avându-se vedere și faptul că această cooperare trebuie să aibă un grad mai mare de implicare și responsabilizare a partenerilor externi.

Se alătură opțiunii Comisiei Europene ca asistența să fie oferită de către Uniunea Europeană proporțional cu performanțele țărilor partenere, care să includă și evaluarea nivelului de apropiere de standardele europene în materie de stat de drept, democrație și drepturile omului.

3. Admite că „...noile instrumente financiare ale Uniunii Europene contribuie la crearea unui viitor mai bun în țările lor pentru cei care, altfel, ar putea fi dispuși să își riște viața în călătorii periculoase către Europa”, dar semnalează că nevoia de resurse pentru a se obține rezultate sensibile, care să diminueze tendința migrației economice, depășește capacitatea de finanțare a Uniunii Europene, deși aceasta rămâne cel mai mare donator de asistență la nivel mondial.

4. Salută inițiativa Comisiei Europene de a crea un cadru de parteneriat cu principalele țări terțe de origine și de tranzit, axat pe un angajament coerent și adaptat, pe baza căruia Uniunea și statele membre să acționeze coordonat, punând în comun instrumentele și efectele de levier pe care le au pentru a încheia parteneriate globale (pacte) cu țările terțe, asigurând, astfel, o mai bună gestionare a migrației.

5. Salută abordarea Comisiei Europene ca pactele să devină „componentele esențiale ale relațiilor globale dintre Uniunea Europeană și țările terțe de origine sau de tranzit ale migranților” și ca aceste relații „(...) să fie orientate în funcție de capacitatea și disponibilitatea țărilor de a coopera cu privire la gestionarea migrației, în special pentru prevenirea eficace a migrației neregulamentare și pentru readmisia migranților neregulamentari”. Totodată, atrage atenția că nu se poate stabili o relație direct proporțională între disponibilitatea de a coopera a statului în cauză și tipul de relație oferit de către Uniunea Europeană, întrucât performanțele sub medie ar însemna, de fapt, încălcarea standardelor Uniunii și nu ar putea fi luate în considerație.

În acest sens, constatarea din textul comunicării că „până acum, dialogurile cu țările partenere au evidențiat faptul că există un decalaj între așteptări și rezultate în privința returnărilor și a readmisiei” pune în evidență reticenta statelor vizate; solicită Comisiei Europene clarificări asupra cauzelor pentru care asemenea reticențe subzistă în condițiile în care Uniunea Europeană s-a angajat la un efort politic, diplomatic și financiar important.

6. Consideră că este necesară o implicare sporită a statelor membre, alături de Comisia Europeană și Serviciul european de acțiune externă, în elaborarea și implementarea acestor parteneriate, pentru a avea o abordare inclusivă și pentru a menține în atenție toate regiunile cu potențial risc migratoriu, cum sunt Mediterana de Est și Balcanii de Vest. Pentru valorificarea la maximum, în beneficiul Uniunii Europene, a relațiilor speciale pe care statele membre le-ar putea avea cu țări terțe și pentru a se asigura că Uniunea Europeană și statele sale membre lucrează împreună, apreciază că ar trebui instituit un mecanism de coordonare între instituțiile UE și statele membre.

7. Își exprimă îngrijorarea față de concluzia Comisiei Europene că, în prezent, relațiile speciale ale statelor membre cu anumite țări partenere nu numai că nu sunt „exploatate la maximum în beneficiul UE în ansamblul său”, dar „adesea se întâmplă exact contrariul”; față de gravitatea situației, solicită Comisiei clarificări și propuneri de corectare a acestei situații pe care o consideră inacceptabilă.

8. Agreează opțiunea Comisiei Europene ca acțiunea și resursele UE să se orienteze în cadrul acțiunii externe, către parteneriate personalizate a căror natură diplomatică, tehnică și/sau financiară să fie stabilită în funcție de specificul statului cu care se încheie acestea, respectiv un stat de origine, un stat de tranzit sau stat care găzduiește un număr mare de persoane strămutate.

9. Agreează opțiunea Comisiei Europene ca, pe baza celor 16 pachete de țară, să fie încheiate pacte cu un număr limitat de țări terțe considerate prioritare, pentru a concentra, astfel, resursele disponibile și a obține cât mai repede rezultate concrete.

10. Salutând eforturile Comisiei de a negocia parteneriate individuale cu țările terțe de origine și de tranzit, ca o contribuție semnificativă la gestionarea fluxurilor de migrație, solicită totuși clarificări asupra metodei prin care se stabilesc criteriile și indicatorii cantitativi și calitativi pentru determinarea statelor prioritare. Consideră că un criteriu fundamental ar trebui să fie atitudinea pe termen mediu și lung a autorităților și a populației față de valorile Uniunii Europene și ale civilizației occidentale, în general. Atrage atenția că în nici un caz nu ar trebui încheiate pacte cu state în care au loc grave încălcări ale drepturilor omului. Se așteaptă ca în pacte să fie incluse obligații ferme în acest sens, sub sancțiunea suspendării pactului până la remedierea situației.

11. Consideră că, în pregătirea parteneriatelor cu țările prioritare, Comisia Europeană și Serviciul european de acțiune externă ar trebui să elaboreze o metodologie uniformă, pentru prevenirea intrărilor ilegale și pentru returnarea efectivă a migranților ilegali.

12. Susține propunerea ca eficientizarea cooperării cu statele terțe să se bazeze pe stimulente pozitive și negative, dar constată că nu se precizează care sunt stimulentele negative avute în vedere de către Comisia Europeană.

13. Susține propunerile Comisiei Europene în ceea ce privește acțiunile pe termen scurt, care trebuie implementate cu prioritate în scopul îmbunătățirii procesului de readmisie și a ratei de returnare și, în special, identificarea de soluții alternative pentru acordurile de readmisie, ca de exemplu planurile de acțiune, foile de parcurs, comitetele de readmisie, inițiativele în domeniul returnării voluntare asistate și al reintegrării, acceptarea utilizării permisului de liberă trecere eliberat de Uniunea Europeană pentru operațiunile de returnare, lansarea în puncte-cheie a unor platforme ale UE de cooperare privind combaterea contrabandei cu migranți, dezvoltarea unei platforme unice de înregistrare a populațiilor strămutate, numirea unor ofițeri de legătură europeni în materie de migrație.

14. Admite că Declarația UE-Turcia poate reprezenta un model pentru cooperarea cu alte țări terțe-cheie și încurajează Comisia Europeană să studieze posibilitatea implementării unui cadru asemănător și în relația cu Libia, astfel încât să devină posibilă preluarea migranților salvați în apropierea acestui stat și procesarea unor eventuale cereri de protecție internațională pe teritoriul său; întrucât Libia nu dispune de autorități naționale care să implementeze un astfel de acord, propune ca Uniunea să preia integral gestionarea acestei acțiuni, pe baza unui acord cu Libia; subliniază că succesul acestui demers ar duce la salvarea a mii de vieți.

15. Este de acord că „...trebuie subminat modelul de afaceri al celor care introduc ilegal migranți, iar un sistem credibil și eficace de returnare este esențial pentru îndeplinirea acestui obiectiv” dar reamintește că returnarea nu este un instrument suficient, și că, deși corect și inevitabil acest instrument deoarece provoacă suferințe imigranților; de aceea invită Comisia Europeană să se concentreze mai mult pe lichidarea rețelelor de contrabandiști și traficanți de persoane, pentru a evita provocarea de iluzii și suferințe imigranților.

16. Consideră că un program comun la nivelul Uniunii Europene de returnare voluntară asistată ar trebui să se concentreze pe toți cetățenii statelor terțe cu ședere ilegală pe teritoriul statelor membre ale Uniunii și recomandă extinderea acestor programe către țările terțe, tranzitate de principalele fluxuri de migrație ilegală.

17. Dintre domeniile din cadrul obiectivelor pe termen scurt ale pactelor, în care se impun măsuri imediate, reține „creșterea ratelor de returnare și readmisie, acordându-se prioritate returnării voluntare și punând accentul pe reintegrare și combaterea fluxurilor clandestine, oferind, în același timp, canale legale de migrație, inclusiv prin intensificarea eforturilor de relocare”; semnalează totuși că niciodată Uniunea Europeană nu va putea oferi suficiente posibilități de migrație legală pentru a contracara migrația neregulamentară masivă; mai mult, o ofertă substanțială nu ar reduce semnificativ migrația neregulamentară și ar adăuga presiune asupra guvernelor statelor membre vizate de migranți care s-ar vedea confruntate cu o nouă recrudescență a partidelor populiste anti-imigrație și anti-europene.

Reamintește că, în prezent, ratele de returnare sunt atât de reduse încât nu se prefigurează o ameliorare sensibilă ca urmare a implementării unui nou set de măsuri.

18. Subliniază ca element de noutate, orientarea Comisiei Europene de a se concentra pe realizarea unor „eforturi coordonate și coerente ale UE și ale statelor membre cu privire la readmisie, prioritatea majoră fiind asigurarea unor returnări rapide și operaționale, și nu neapărat încheierea unor acorduri oficiale de readmisie”; interpretează această orientare ca pe o manifestare a stării de urgență în obținerea unor rezultate notabile în materie de returnare/readmisie, dar semnalează că o astfel de abordare pragmatică poate indica statelor terțe că UE nu ar dispune de mijloace de presiune pentru încheierea unor acorduri de readmisie, ceea ce ar putea pune sub semnul întrebării însuși angajamentul de cooperare al acelor state.

19. Consideră că programele de returnare voluntară asistată axate pe coordonarea la nivelul Uniunii Europene sunt mai fiabile prin dezvoltarea unui cadru sau a unui set de linii directoare pentru statele membre pe care acestea să le urmeze în procesul de elaborare a acestor programe la nivel național.

20. Apreciază că, în plus față de standardizarea pachetelor de asistență, ar fi util ca statele membre să facă schimb de informații în privința programelor de returnare voluntară asistată prin instituirea unui sistem dedicat de management integrat la nivel european; crearea unei baze de date prin care statele membre să pună în comun nevoile lor de returnare voluntară asistată ar putea fi un instrument relevant.
21. Se așteaptă ca un rol mai mare în privința returnării voluntare asistate să revină și noului Birou de returnare care se va înființa în cadrul Agenției FRONTEX.
22. Apreciază că ar trebui să se aplice regulile standard privind detașarea experților naționali și în cazul ofițerilor de legătură și că este nevoie de definirea clară a atribuțiilor ofițerilor de legătură în materie de migrație și a cadrului normativ aferent, astfel încât să se evite suprapunerea sarcinilor între ofițerii de legătură ale acestor rețele, creându-se, astfel, premisele unei bune coordonări și colaborări care să aducă un plus de valoare și nu o dublă comunicare între aceștia și cei implicați în acest proces.
23. Notează abordarea Comisiei Europene în legătură cu acțiunea necesară pe termen lung, pentru combaterea cauzelor profunde ale migrației, respectiv un plan ambițios de investiții externe pornind de la experiența și expertiza Băncii Europene de Investiții, la fel ca în cazul „Planului de investiții pentru Europa”.

La act de viziunea Comisiei ca acest plan să se bazeze pe modul inovator de utilizare a resurselor publice limitate, pentru a mobiliza investiții private prin oferirea de garanții și fonduri concesionale suplimentare, pe asistență tehnică care să sprijine autoritățile locale și întreprinderile să dezvolte un număr mai mare de proiecte eligibile pentru finanțare din partea băncilor și pe promovarea bunei guvernante, combaterea corupției, eliminarea barierelor din calea investițiilor și eliminarea denaturărilor pieței.

24. Consideră că lichidarea cauzelor profunde ale migrației neregulate și ale strămutărilor forțate nu se poate realiza doar prin investiții și dezvoltarea economică a statelor de origine, fiind implicate, de asemenea, considerente de securitate, geostrategice, climatice, de opțiune politică sau culturală etc.

25. Subliniază importanța evitării suprapunerilor în procesul de creare a unui nou instrument extern inspirat de Planului Juncker, cu alte inițiative existente, cum sunt Fondul fiduciar UE pentru Africa, precum și riscul afectării fondurilor alocate pentru obiectivele Uniunii Europene în vecinătatea estică sau alocărilor pentru alte politici majore ale Uniunii.

26. Salută acceptarea internațională a realității că migrația reprezintă un fenomen global care necesită un răspuns coordonat la nivel internațional și intensificarea din ultimul an a cooperării cu organizații internaționale, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite și, în special, Înalțul Comisariat al ONU pentru Refugiați și Organizația Internațională pentru Migrație, precum și cu țările partenere în cadrul G7 și G20.

Susține toate acțiunile dedicate „consolidării capacității și eficacității pe termen lung a sistemului internațional pentru a aborda circulația refugiaților și a migranților într-un spirit de partajare a sarcinilor și de solidaritate”.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 18 octombrie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Florin IORDACHE

București, 18 octombrie 2016

Nr. 109.